`
ބިލު ނަންބަރު 18 /2026
ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2010)ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ
އުޞޫލުން ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު (އަށް 19 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު
ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުޞޫލުން ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު) އަށް
އަންނަނިވި އިޞްލާޙުތައް ގެނައުން.
1. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 56-2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
56-2. (ނ) މި ޤާނޫނުގައި ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އެހެން ގޮތަކަށް
ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، ކައުންސިލްގެ އިޚްތިޞާޞްގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ
ބިމާއި ތަންތަނުގައި، ސަރުކާރުން ތަރައްޤީގެ މަޝްރޫޢުތައް ހިންގުމަށް
އެތަންތަން ކައުންސިލްގެ އިޚްތިޞާޞުން ވަކިކުރުމަށް ވަޒީރުންގެ
މަޖިލީހަށް ނިންމިދާނެއެވެ. މިފަދައިން މަޝްރޫޢުތައް ހިންގުމަށްޓަކައި
ކައުންސިލްގެ އިޚްތިޞާޞްގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ބިމެއް ނުވަތަ ތަނެއް
ވަކިކުރުމަށް ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުން ނިންމުމަށްފަހު، އެކަން ކަމާބެހޭ
ޤައުމީ އިދާރާއިން ކައުންސިލަށް އެންގުމުން، އެ ބިމެއް ނުވަތަ ތަނެއް
ކައުންސިލްގެ މިލްކިއްޔާތުން ވަކިވެ، ދައުލަތުގެ ފުރިހަމަ ބާރު ހިނގާ
ބިމާއި ތަންތަން ކަމުގައި ވެގެންދާނެއެވެ.

2. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 56-2 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
56-2. (ރ) ކައުންސިލްގެ އިޚްތިޞާޞްގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ބިމެއް ނުވަތަ ތަނެއް މި
މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ކައުންސިލްގެ އިޚްތިޞާޞްގެ ތެރެއިން
ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން، އަންނަނިވި އިޖުރާއަތުތައް ޤައުމީ އިދާރާއިން ފުރިހަމަ
ކުރަންވާނެއެވެ.
(1) ކައުންސިލްގެ އިޚްތިޞާޞްގެ ތެރެއިން ވަކިކުރުމަށް ނިންމާފައިވާ
ބިމުގެ ނުވަތަ ތަނުގެ މަޢުލޫމާތާއި، އެ ބިމެއްގައި ނުވަތަ
ތަނެއްގައި ސަރުކާރުން ހިންގުމަށް ކަނޑައަޅާ ތަރައްޤީގެ
މަޝްރޫޢާގުޅޭ މަޢުލޫމާތު ޢާންމުކުރުން؛
(2) އެ ތަރައްޤީގެ މަޝްރޫޢާގުޅޭ މަޢުލޫމާތު އެ މަޝްރޫޢެ އް ހިންގަން
ނިންމާފައިވާ ރަށެއް ނުވަތަ ސިޓީއެއް ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލާ
ހިއްސާކޮށް، ކައުންސިލްގެ ޚިޔާލާއި މަޝްވަރާ ހޯދުން. އެގޮތުން،
ކައުންސިލުން ހުށަހަޅަން ބޭނުންވާ ޚިޔާލެއް ނުވަތަ
ޝަކުވާއެއްވާނަމަ، އެ ޚިޔާލެއް ނުވަތަ ޝަކުވާއެއް ހުށަހެޅުމަށް
މަދުވެގެން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ މުއްދަތެއް ދިނުން؛
(3) އެ ތަރައްޤީގެ މަޝްރޫ ޢެއް ހިންގަން ނިންމާފައިވާ ރަށެއް ނުވަތަ
ސިޓީއެއް ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލްގެ އިތުރުން، އެ މަޝްރޫޢާ
ގުޅޭގޮތުން އެއްވެސް ޚިޔާލެއް ނުވަތަ ޝަކުވާއެއް ހުށަހަޅަން
އެއްވެސް ފަރާތަކުން ބޭނުންވާނަމަ، އެ ޚިޔާލެއް ނުވަތަ
ޝަކުވާއެއް ހުށަހެޅުމަށް މަދުވެގެން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ
މުއްދަތެއް ދިނުން؛
(4) މި މާއްދާގެ މި އަކުރުގެ (2) ވަނަ ނަންބަރާއި (3) ވަނަ
ނަންބަރުގެ ދަށުން ލިބޭ ޚިޔާލުތަކާއި ޝަކުވާތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް،
އެ ބިމެއްގައި ނުވަތަ ތަނެއްގައި ކުރުމަށް ނިންމާފައިވާ ތަރައްޤީގެ
2

މަޝްރޫ ޢަށް އެއްވެސް ބަދަލެއް ގެންނަންޖެހޭނަމަ، އެ ބަދަލެއް
ގެނައުން؛
(5) ކައުންސިލްގެ އިޚްތިޞާޞުން ވަކިކުރެވޭ ބިމުގައި ނުވަތަ ތަނުގައި
ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ ގޮތުގެމަތިން ކައުންސިލުން ނުވަތަ ތިންވަނަ
ފަރާތަކުން އިންވެސްޓްމަންޓެއް ކޮށްފައިވާނަމަ، އެފަދަ
އިންވެސްޓްމަންޓްތަކަށް މާލީ ކަންކަން ހިންގުމާބެހޭ ވުޒާރާއިން
ކަނޑައަޅާ އެކަށީގެންވާ ބަދަލެއް ދިނުން.
3. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 65 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރު އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
65. (ށ))1(ޤައުމީ އިދާރާގެ އޮފީހެއް އިދާރީ ދާއިރާގައި ޤާއިމުކޮށްގެން
ޚިދުމަތް ދިނުން. ނުވަތަ ޤައުމީ އިދާރާތަކުގެ ޚިދުމަތްތައް އެއް
އޮފީހަކުން ލިބިގެންދާނެ ގޮތެއްގެމަތިން، އިންޓަގްރޭޓަޑް
ސަރވިސް ސެންޓަރުތަކެއް ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން އިދާރީ
ދާއިރާތަކުގައި ޤާއިމުކޮށް، އެ ސެންޓަރުތަކުން ޚިދުމަތް ދިނުން.
4. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 107-2 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން އަކުރެއް އިތުރުކުރުން.
107-2. (ބ) މި ޤާނޫނުގައި ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އެހެން ގޮތަކަށް
ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، ރަށެއްގެ ނުވަތަ ސިޓީއެއްގެ ފިޒިކަލް
ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްލޭން ފާސްކޮށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިންވެސް
ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން އެ ރަށެއްގައި ނުވަތަ ސިޓީއެއްގައި ތަރައްޤީގެ
މަޝްރޫޢެއް ކުރިއަށްގެންދަން ބޭނުންވާނަމަ، އެ މަޝްރޫ ޢަށް ބޭނުންވާ
ބިން ނުވަތަ ތަން ކައުންސިލުން ޤައުމީ އިދާރާއާ ޙަވާލުކުރަންވާނެއެވެ.
3

5. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 131-1 ވަނަ މާއްދާގެ (ކ) ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން އަކުރެއް އިތުރުކުރުން.
131-1. (އ) ކައުންސިލް ނިސްބަތްވާ ސިޓީ ނުވަތަ ރަށުގެ ރައްޔިތުންގެ ޖަމާޢީ
މަންފާއަށްޓަކައި ސަރުކާރުން ކުރިއަށްގެންދަން ބޭނުންވާ މަޝްރޫޢުތަކަށް
ފުރިހަމަ އެއްބާރުލުން ދިނުން.
6. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 131-2 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން އަކުރެއް އިތުރުކުރުން.
131-2. (ޅ) ކައުންސިލް ނިސްބަތްވާ ސިޓީ ނުވަތަ ރަށުގެ ރައްޔިތުންގެ ޖަމާޢީ
މަންފާއަށްޓަކައި ސަރުކާރުން ކުރިއަށްގެންދަން ބޭނުންވާ މަޝްރޫޢުތަކަށް
މަޤްބޫލު ސަބަބެއް ނެތި ހުރަސްއެޅޭ ފަދަ ގޮތަކަށް ޢަމަލުކުރުން ނުވަތަ
އެފަދަ މަޝްރޫޢުތައް ހުއްޓުމަށް މެދުވެރިވާ ފަދަ ނިންމުންތައް ނިންމުން.
7. ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2025)ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2010)ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ
އުޞޫލުން ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު(އަށް 17 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު(ގެ 58 ވަނަ މާއްދާގެ)ރ(
ގެ ދަށުން، ލޯކަލް ގަވަރމަންޓް އޮތޯރިޓީއަށް ބަދަލުވެފައިވާ، އެ ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން
އަތޮޅު ކައުންސިލްތަކުގެ މިލްކުވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ނުވަތަ ބެލެހެއްޓުމުގެ ދަށުގައި ހުރި އެންމެހައި މުދަލާއި
ވަސީލަތްތައް، މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމަށްފަހު، މާލީ ކަންކަން ހިންގުމާބެހޭ ވުޒާރާއަށް ބަދަލުވީއެވެ.
8. މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނީ، މި ޤާނޫނު ފާސްވެ، ތަޞްދީޤުކޮށް، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި
ޝާއިޢުކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެންނެވެ.
4